

Multicast

Adresování na L3

IPv4: vrovná 4 bity = 1110
→ třída D → 224.0.0.0 – 239.255.255.255

Lokální: 224.0.0.0 – 224.0.0.255 ²⁵⁵

Globální: 224.0.1.0 – 238.255.255.255

Administrat.: 239.0.0.0 – 239.255.255.255 ²²⁴

IPv6: prefix FFXX, kde XX určuje rozsah

Interface-local (rozhraní): FF01

Link-local (linka): FF02

Global: FFOE

Mapování na L2:

Prefix MAC 01:00:5E + bit 0 - mapuje se 23 b: Prefix MAC 33:33 - mapuje se 32 b

↓
32-to-1
overlapping
problem

Mapování na L2:

Prefix MAC 33:33 - mapuje se 32 b

IGMP (u IPv6 MLD)

All multic. nodes: 224.0.0.1 / FF02::1

All routers: 224.0.0.2 / FF02::2

V1: 1) router periodicky zasílá membership query: Má někdo zájem o jakýkoliv multicast?
2) stanice musí odpovídnout membership report: Je mám (stále) zájem o tento multicast.

V2: 1) přidává možnost routeru zeptat se na specifický multicast
2) přidává stanicím možnost odhlásit se - leave group

V3: přidává možnosti vysílat na stejné multic. adrese (skupině) z více zdrojů a určovat, z jakého zdroje konkrétně jej chce odebírat

Hlavička: uvnitř IP hlavičky - obsahuje typ, max. response time, checksum a adresu skupiny

Multicastové adresy jsou vždy v polích destination address.

Jak k tomu přistupuje L2 - switch:

- hloupý switch by ve své CAM table nenašel multicastové "MAC" adresy, takže by dělal flooding
→ IGMP snooping - switch se dívá do L3 hlaviček (:) - chce to HW podporu
- stačí se dívat na 01:00:5E / 33:33

Multicastové směrování

- unicast: hledáme, kam mají být data doručena
- multicast: řídíme se tím, od koho data tečou
- protokoly: **PIM** (vnitř autonómního syst.) a další - **M-BGP, MSDP** (mezi autonómními syst.)
- **distribuční stromy** - opět hledáme (minimální kosty) - **shortest-path trees**
  - využíváme zdrojové stromy (S, G) a sdílené stromy ($*, G$)

(S, G): zvlast pro každý multic. zdroj → vždy nejkratší cesta = nejmenší zpoždění,
ale routery si musí pamatovat celé ty stromy pro každý zdroj
a nejvíce si jich —||— ty pravděpodobně nejhorší routery
(u klientů)

($*, G$): jako center-based approach - nemusí vždy téct nejkratší cestou

PIM (Protocol Independent Multicast) - protokol typu IGP - uvnitř autonóm. syst.

- kooperuje s unicastovým směrovacím protokolem - dívá se do routeční tabulky (unicastové)
↓
buduje podle nich dist. stromy
- provádí si na 224.0.0.13 (FF02::d)
- zajišťuje techniku **RPF** (viz broadcast)

- **Dense mód**: inkluzivní přístup - „multicast chtějí všichni“
pravidelně zaplavuje síť největším multicast provozem, stanice říkají ne (**pruning**)
používá pouze (S, G) - zdrojové stromy
vhodný do topologie s jedním zdrojem multicastu
„bezstarostný“ - flooding je pravidelný X velmi jednoduchý

- **Sparse mód**: exkluzivní přístup - příjemci upozorní kořen, že mají zájem o multicast
pracuje s oběma typy stromů - (S, G) i ($*, G$).

→ je třeba vhodně zvolit rendezvous point - RP - centrální směrovač

typická topologie s více zdroji multicastu

všechny ostetní routery musí vědět kdo je RP!

zprávy typu Hello, Register, Register-Stop, Join, Prune

↓
zdroj → RP

„data z vysílání tečou
po zdrojových stromech
do RP, kde přejdou do
sdíleného stromu a jedou ke klij.“

Broadcast

- nejjednodušší: N -way-unicast

- není vůbec efektivní

- musíme znát všechny příjemce v síti - ale jak na ně přijít?

- uncontrolled flooding: uzel pošle broadcastový paket všem sousedům

ti jej zduplikují a pošlou všem sousedům (kromě zdroje)

→ problém s cykly

→ broadcast storm - přehlcení sítě (exponenciálně) vznikajícím počtem broadcast paketů

⇒ je třeba podle něčeho usoudit, jestli paket posílat dál

- controlled flooding:

- sequence-number-controlled: do paketu je vloženo číslo (unikátní pro daný zdroj)
všichni ostatní mají seznam přijatých zdrojů (zdroj, číslo)
pokud přijde paket, který tam už je, je zahrazen; jinak je tam přidán

- Reverse Path Forwarding: routery pošlou broadcast paket dál pouze tehdy, pokud přišel na lince, která je na nejkratší cestě routerem ke zdroji

→ router musí vědět, který jeho soused tvoří nejkratší cestu ke zdroji

⇒ zabráňuje vzniku bouře, ale síť stále putují redundantní pakety

- spanning tree broadcast: naprosto ideální by bylo vytvořit minimální kostku grafu reprezentujícího síť
a posílat broadcast pakety jen po ní

→ ale jak ji vytvořit a udržovat?

- center-based approach: jednoduchý alg. pro konstrukci kostky - je vybrán jeden "centrální uzel", všechny ostatní mu unicastovým routováním posílají "tree-join" zprávu. Na strom se tak postupně nalepí všechny uzly (bude zpráva dojde až do centra, nebo dojde k nějakému už přilepenému bodu)

TCP

- striktně P2P - 1 odesílatel, 1 příjemce
→ ne pro multicast (→ UDP)
- zachovává **pořadí bajtů**
- pomocí klouzavého okna umožňuje zřetěžený přenos více balíků - segmentů najednou
- vyrovnávací paměti
- **spojevě orientovaný** - před komunikací se vyjednává stav
- obě fáze života: explicitní vytvoření i ukončení spojení

Hlavička:

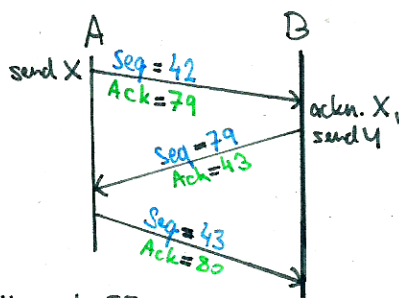
- source port, dst port
- sekvencční čísla } „stavové prostory“ - sekvence pro potvrzování přijatých paketů, jsou rozdílné
- potvrzující čísla } pro komunikaci A→B a B→A
- flags: URG ACK PSH RST SYN FIN
↓
urgentní data   indikuje platné číslo potvrzení   požadavek na vytvoření spojení   pož. na ukončení spojení
- data offset (= velikost hlavičky včetně offsetu a paddingu) - počet 32b slov!
- window: velikost klouzavého okna

TCP je in-order byte stream.

Head-of-line blocking: dokud nemám „začátek“ sekvence bajtů, nemůžu je postoupit aplikaci
→ není to data-agnostic

V každém segmentu je kromě dat i potvrzení o tom, co už jsem dostal od protistrany:
(ale typicky se ACK posílají zvlášť...)

Potvrzuje se číslem dalšího očekávaného segmentu

Parametry spojení:

- ISN - Initial Seq Number - přetřka...
- MSL - Maximum Segment Lifetime - jak dlouho hníje v bufferu přijat
- MSS - Max. Segment Size - musí se určit v koordinaci s L3 a L2, podle MTU
- ideálně nechceme, aby L3 fragmentovala

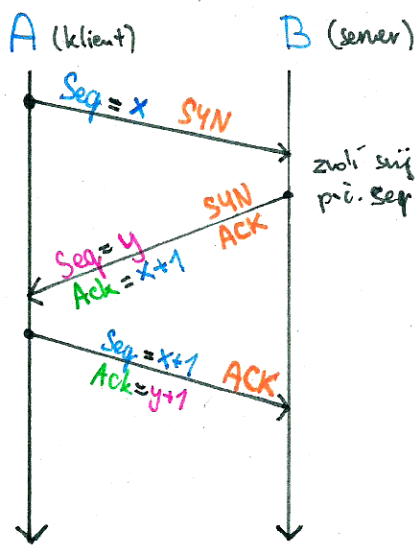
Spojení - **datový tok** - Flow je zcela identifikováno 5 parametry:

- zdroj / cíl ID / port
- protokol

Zahájení spojení: typicky „active-passive“ - aktivní klient iniciuje spojení vůči pasivnímu serveru
(ale umožňuje i „active-active“)

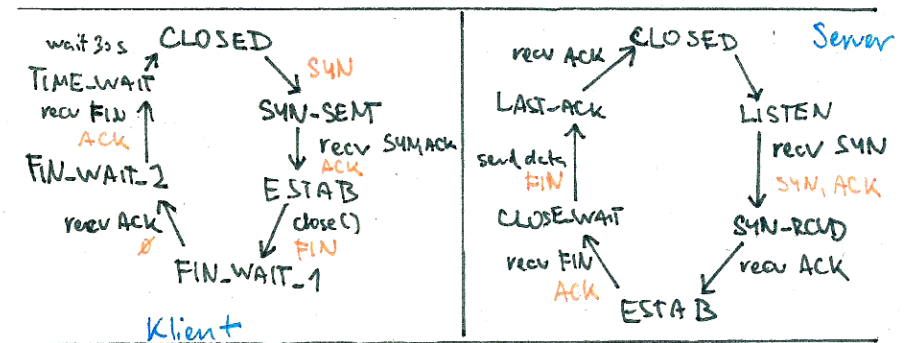
- 2W handshake je problematický - mohou vzniknout napil otevřená spojení
- užívá se 3WH

Uzavírání spojení:

- pomocí FIN flagu
- vztahuje uzavření z jedné strany (half-closed)
  - umožňuje druhé straně doposlat zbytek dat

Kumulativní potvrzování: nevadí, když se ztratí ACK, pokud přijde ACK nížšího datového balíku

Co se musí řešit? Ztráta / zpoždění dat / ACK

Nastavení timeoutů:

- timeout < RTT: předčasný timeout → zbytečně se znovu posílá
- timeout > RTT: pomalá reakce na ztrátu → degradace rychlosti
- cíl: nastavit timeout na RTT + něco málo navíc
- (to se ale dělá kvůli nízkým peakům)

Fast retransmit: pokud je obdrženo více (3+) ACK pro stejný segment, asi se něco ztratilo – pošli hned znovu

Selektivní potvrzování: rozšíření TCP (TLV v options) – indikuje se left edge a right edge toho, co jsem přijal

Zahlcení (network congestion): – vyšší množství dat než je přenosová kapacita

- **end-end přístup:** L3 poskytuje informace pro řízení zahlcení
  - koncové stanice sledují síť a odhadují stav
- (x network-assisted)
- základ TCP

- jednoduché pravidlo: pakety se ztrácejí = síť nezahlcená → zvýšit rychlost
- pakety se ztrácejí = síť zahlcená → snížit rychlost

→ **Kluzavé okno** – kolik bajtů maximálně odesílám v rámci jednoho segmentu

cwnd ≥ last byte sent – last byte acked

- **additive increase, multiplicative decrease** – odesílatel zvětší rychlost lineárně ($cwnd_{t+1} = cwnd_t + 1$)
- v případě ztráty ji sníží na polovinu ($cwnd_{t+1} = cwnd_t / 2$)

slow start with congestion avoidance: – na začátku, do první ztráty, zvyšují dvojnásobně

– po ní roste po 1

IPv6

ICMPv6 - řídicí protokol pro všechno - zastává roli ICMP, IGMP, ARP

- chyby
- ping
- MLD (~IGMP)
- objevování sousedů (~ARP) = NDP
- informace o uzlu - pěkně, ale nebezpečně
- ...

Objevování sousedů: Neighbour Discovery Protocol

- funkce pro komunikaci uzel-směrovač
- -||- uzel-uzel

- Router Advertisement: periodické zprávy směrovače oznamující jeho existenci
nese informace o prefixu, MTU apod.
obrovský problém: má to obsahovat DNS? Nemí tam... ale je o tom vědka
- Router Solicitation: požadavek hosta na zaslání RA

- Neighbour Solicitation: jaká je IP souseda?

- Neighbour Advertisement: odpověď ↗

NS je zasláno na multicastovou SOLICITED-NODE adresu cíle (hledaného)
→ mapuje spodních 24 bitů FF02::1:FFxx:xxxx

Záznamy o mapování jsou uloženy v Neighbour Cache (~ARP tabulka)

Co se děje po připojení?

- 1) Zařízení si samo vygeneruje link-local adresu ($fe80::/10$)
→ adresa je v tentative stavu
- 2) Duplicate Addr. Detection → je zaslán NS na vygenerovanou adresu - resp. na odpovídající solicited-node s.
- 3) Pokud nikdo neodpoví, pomocí Multic. Listener Report se na danou solicited-node zaregistruje
- 4) Adresa se přepne do valid režimu → můžeme komunikovat v LANce. Chceme globální adresu.
- 5) Zasláme Router Solicitation, router odpoví s RA
→ kdo odesílá, jaký je prefix sítě (+ délka prefixu)
- 6) Zařízení si vygeneruje podle toho prefixu svou novou globální adresu (resp. interface ID)
→ je v tentative stavu
- 7) Opakujeme kolečko NS (NA) MLR.
- 8) NEMÁME DNS :c → 6b) Podle RA si popovídáme s DHCPv6.

Protokoly pro zřetězené zasílání dat

- **go-back-N**: jednoduchý na impl., stačí logika u odesílatele
- **selective repeat**: složitější, vyžaduje koordinaci na obou stranách

Go-back-N:

- odesílatel: • drží v paměti N nepotvrzených - $N = \text{šířka okna}$ - vždy chce mít na trati N balíků
  - nejstarší nepotvrzený má časovač
  - když vyprší, pošlou se všechny nepotvrzené
- příjemce: • odesílá kumulativní potvrzení - o naposledy přijatém
  - neodesílá potvrzení, pokud detekuje ztrátu
- **k-bitové sekvenční číslo** pro každý paket
- když se něco pokazí, musím vždy rešit jen to okno
- v základu oprávněný odesílatel sleduje pouze svůj časovač
  - příjemce duplikuje ACK

Selective repeat

- odesílatel: • drží v paměti N nepotvrzených
  - každý nepotvrzený má časovač - okno se zleva smrkne, když je potvrzen nejlevější
  - po vypršení časovače se pošle pouze ten jeden
- příjemce: • také má buffer pro N balíků
  - odesílá individuální potvrzení
- ta okna mohou být jinak velká!

Směrování

Distance-vector protokoly - pro výměnu informací používají decentralizovaný, distribuovaný přístup

- uzel si iterativně díky komunikaci se sousedy vytváří a udržuje distance vektor
  - odhad vzdálenosti všech ostatních uzlů
- postupně posílá sousedům informace o sobě a o tom, jaké síť znám
- očekávám od sousedů stejně
- asynchronní
- Bellman-Fordův alg. a obměny
- typický zástupce: **RIP** (also BGP)